

GŁOS KAPŁANA

czy nie kłamać? *Pax i Znak w Polsce 1945-1976*, P 1978; S. Owczarek, *Być zaangażowanym – być księdzem*, Wwa 1982, 121.

Janusz Bazydło

„GŁOS KAPŁANA POLSKIEGO”, tajne czasopismo zał. i red. przez ks. K. → Mikoszewskiego (z. 1-6), ks. W. Szabrańskiego oraz ks. K. Zulińskiego, wychodzące od VI 1862 do II 1864 (13 numerów); należało do najdłużej ukazujących się i najlepiej redagowanych pism z okresu powstania styczniowego. Dążyło do zaangażowania się duchowieństwa w przygotowanie powstania; krytykowało ugodową postawę przedstawicieli hierarchii, atakując zwł. abpa Z. Sz. → Felińskiego; polemizowało ze stanowiskiem księży zmartwychwstańców, uważających ruch powstańczy za szkodliwy; motywując rel. i inspirację do walki z nielegalną władzą zaborcy znajdowało w *Piśmie św.* i pismach ojców Kościoła; opowiadało się m.in. za uwłaszczeniem chłopów jako elementem przemian społ. i reformą Kościoła. Do współpracowników pisma w okresie powstania należał prawdopodobnie ks. A. → Dunajewski.

Powstanie styczniowe. Materiały i dokumenty. Prasa tajna z lat 1861-64 I, Wr 1966; B. Korczak, *Bibliografia prasy polskiej 1832-1864*, Wwa 1968, 35; S. Kieniewicz, *Powstanie styczniowe*, Wwa 1972, 1983; R. Bender, *G.K.P. (Z dziejów prasy religijnej powstania styczniowego)*, ZNKUL 16(1973) z. 1, 29-38; H.E. Wyczawski, *Arcybiskup Zygmunt Szczęsny Feliński 1822-1895*, Wwa 1975, 179, 185; E. Tomaszewski, *Prasa tajna okresu powstania styczniowego (1861-64)*, w: *Prasa polska w latach 1861-1864*, Wwa 1976, 196-197; R. Bender, *Ksiądz Karol Mikoszewski*, Wwa 1982, 20-45.

Janusz Bazydło

„GŁOS KAPŁAŃSKI”, miesięcznik wydawany 1927-39 w Warszawie, poświęcony sprawom formacji duchowej i duszpast. duchowieństwa katolickiego. Założycielem i pierwszym red. G.K. był 1927-31 ks. I. Kłopotowski, a 1931-34 ks. W. Kępiński, 1934-38 ks. E. Szlenk i 1939 ks. K. Konieczny. G.K. zajmował się przede wszystkim problematyką życia wewn. kapłanów, akcentując przy tym wielkość kapł. powołania, propagował zakładanie kółek różańcowych oraz popularyzował dokumenty pap. i listy pasterskie. Od 1932 w G.K. zamieszczano artykuły z biblistyki, nauki społ. Kościoła, filoz., psychol.-pedagog. i sztuki kośc.; z G.K. współpracowali m.in. księża A. Wójcicki, Z. Kozubski, S. Mystkowski i J. Salamucha; 1939 G.K. zawierał przeważnie materiały ascet.-mor. i pastoralne (J. Woroniecki, R. Kościński); nakład wynosił ok. 5000 egzemplarzy.

I. Kłopotowski, *Od Redukcji*, Głos Kapłański 1(1927) z. 1; BKCzR 111; J. Styk, *Ksiądz Ignacy Kłopotowski 1866-1931*, Wwa 1987, 194-199.

Maria Kunowska-Porębna

„GŁOS KARMELU”, miesięcznik poświęcony ascezie, historii i sprawom bieżącym zakonu karmelitańskiego w Polsce, wydawany 1927-41 i 1947-52 w Krakowie. Kształtował i uzupełniał formację katolicyzmu dynamicznego reprezentowanego przez Akcję Kat.; informował o zadaniach i posłannictwie Karmelu oraz szerzył kult jego patronów, akcentując szczególnie duchowość pol. kandydatów na ołtarze: Teresy od Jezusa (Marianny) Marchockiej, Rafała Kalinowskiego, Alberta (Adama) Chmielowskiego; publikował materiały hist. o poszczególnych (zwł. kresowych) fundacjach karmelitańskich w Polsce, materiały biogr., nekrologi członków zakonów karmelitańskich, informacje o misjach, rozważania na temat roku kośc., podziękowania za uzdrowienia i in. łaski oraz poezje rel., propagował także Bractwo Szkaplerza oraz III zak. karmelitański. W okresie okupacji w materiałach maryjnych akcentował zwł. rolę Maryi jako pocieszycielki i pośredniczki; wznowiony 1946, dopuszczał publikację autorów in. zakonów oraz klasyków życia wewn., m.in. Henryka Suza, R. Guardiniego, J. Zamoyskiej, ks. A. Zychlińskiego, abpa J. Teodorowicza i J. Woronieckiego.

Józef od Matki Boskiej z Góry Karmel, *Od założyciela G.K.*, Głos Karmelu 10(1936) 425-455; *List Prowincjała z okazji 10-lecia G.K.*, Głos Karmelu 10(1936) 449-450; Redaktor G.K., *Skromna rocznica*, Głos Karmelu 10(1936) 458-463; *Na wstępie*, Głos Karmelu 15(1946) z. 1, 1; BKCzR 111.

Maria Kunowska-Porębna

„GŁOS KATOLICKI”, tytuł 3 kościelnych czasopism:

1. Tygodnik, początkowo dwutygodnik, wydawany 1908-10

w Kijowie i redagowany przez ks. K. Stawińskiego. Przeznaczony dla rodzin pol., G.K. szerzył zasady wiary, informował o życiu Kościoła, kształtował opinię publ. w duchu nar. i kat.; w literaturze pięknej tropił tendencje niezgodne z duchem kat.; interesując się sprawą Chełmszczyzny, odpiął zarzuty jej polonizowania i demaskował równocześnie rusyfikacyjną rolę bractw prawosł.; 1910 zwiększył ilość informacji urzędowo kościelnych z diec. łucko-żytomierskiej.

Cel i zadania G.K., Głos Katolicki 1(1908) z. 1, 1-5; *Do naszych czytelników*, Głos Katolicki 2(1909) z. 23, 1-3.

2. Tygodnik rel.-społ. wydawany 1945-56 w Poznaniu i redagowany przez księży R. Mielnińskiego i M. Rodego. Nawiązywał do przedwojennego pozn. „Przewodnika Katolickiego”; adresowany do środowiska miejskiego, a 1946-48 inteligentckiego, ugruntowywał wiedzę rel., podejmując zagadnienie formacji kat. w warunkach nowego ustroju społ. i konfrontując katolicyzm z marksizmem, z którym polemizował; kat. naukę społ. odnosił do najbardziej palących spraw (nacionalizacja, prawo własności); informował o chrześc. koncepcjach pracy, bronił praw i godności człowieka, kładł nacisk na rolę małżeństwa i rodziny; nie stroniąc od problematyki polit., prezentował stosunek Kościoła do konkretnych rozstrzygnięć; interesował się wychowaniem, reformą szkolnictwa, szkołą wyznaniową; wiele uwagi poświęcał okupacji niem., stratom Kościoła i społeczeństwa; stawał w obronie pap. Piusa XII w związku z zarzucanym mu nastawieniem proniemieckim; publikował też materiały hist. i lit.; od 1949 G.K. ograniczył problematykę do spraw Kościoła, jego historii i hagiografii; popularyzował biografie pol. kandydatów na ołtarze oraz zasłużonych kapłanów.

W dodatku „Młody Głos” zamieszczał materiały dla dzieci.

Czy naprawdę zadowolony?, Głos Katolicki 2(1946) z. 9, 65; R. Mielniński, *Z okazji setnego numeru*, Głos Katolicki 3(1947) 97.

3. Tygodnik (*La Voix Catholique*) o charakterze popularnym, wydawany od 1959 w Paryżu przez pol. oblatów dla emigrantów pol.; zamieszcza informacje z życia Kościoła powsz., emigracji (zwł. we Francji, Belgii, Holandii, Anglii i RFN) i z kraju; zawiera m.in. czytania mszalne, kalendarzyk liturg., rozważania i kronikę rel., a także wiadomości polit. oraz materiały organizacji młodzieżowych; publikuje utwory pisarzy pol. i relacje z misji; pismo redagują m.in. księża: A.M. Stopa, S. Skórczyński, K. Brzezina i A.J. Stopa.

J. Kowalik, *Bibliografia czasopism polskich wydanych poza granicami Kraju od września 1939 roku*, Lb 1976, I 194.

Maria Kunowska-Porębna

„GŁOS MISJI WEWNĘTRZNEJ”, miesięcznik wydawany 1932-39 przez Kurię Biskupią w Katowicach. Pismo redagowali księża: J. Czarnecki, B. Kominek, H. Gwóźdź i L. Kosyrzyk. Celem pisma było dokształcanie rel. oraz formacja życia duchowego katolików śląskich (stąd akcentowanie roli rekolekcji zamkniętych); G.M.W. propagował pobożność radosną i zachęcał do odwagi w sprawach rel.; w trosce o rozwój Akcji Kat. podawał materiały z zakresu apostołatu świeckich, pracy duszpast. oraz wskazówki dotyczące metod apostołowania; zajmował się też sprawami zrzeczeń rel.: różańcowych, tercjarskich, Apostolstwem Chorych i Apostolstwem Modlitwy; interesował się też aktualnymi sprawami społ. (kryzys, bezrobocie, bezdomni). Zwięźle artykuły G.M.W. odbiegały swą formą przekazu od przyjętego sposobu wyrażania myśli w rel. prasie popularnej.

Do wszystkich PT Czytelników, Głos Misji Wewnętrznej 1(1932) z. 1, 30-32; *Do wszystkich czytelników*, Głos Misji Wewnętrznej 5(1936) 65-66; BKCzR 112-113.

Maria Kunowska-Porębna

„GŁOS NARODU”, dziennik kat.-nar. ukazujący się 1893-1939 w Krakowie. Założycielem i właścicielem pisma był J. Rogosz (1844-96); G.N., redagowany od 1901 przez A. Beaupré (1860-1937), stał się pismem zaangażowanym w ruch chrześc.-społ. ks. S. Stojalowskiego; 1906-08 był organem Pol. Centrum Lud., a po jego rozpadzie własnością społ-